

Oplegvel Collegebesluit

Onderwerp

Prestatieplan 2010 Bureau Discriminatiezaken Kennemerland

Portefeuille mr. B. B. Schneiders
Auteur Dhr. H.T. Lock
Telefoon 5113607 E-mail: lockh@haarlem.nl
STZ/WWGZ Reg.nr. 2010/30434
Bijlagen kopiëren
B & W-vergadering van 30 maart 2010

DOEL: Besluiten

In deze collegenota legt het collega de prestatieafspraken 2010 vast die Haarlem maakt met de Stichting Bureau Discriminatiezaken (BD). Het college besluit op basis van de algemene subsidieverordening.

B&W

1. Het college besluit om het prestatieplan Bureau Discriminatiezaken Kennemerland 2010 goed te keuren waarmee strategieën worden ontwikkeld en activiteiten uitgevoerd die ongelijke behandeling tegengaan en tolerantie in onze stad bevorderen.
2. Het college besluit aan het Bureau Discriminatiezaken Kennemerland een budgetsubsidie van € 75.180,- te verstrekken voor de uitvoering van bijgevoegd prestatieplan 2010.
3. De kosten van het besluit te financieren uit de post integraal welzijnsbeleid, kostenplaats 2301.4756.1100. Dit komt ten laste van product 03.01.01.
4. De betrokkenen na besluitvorming te informeren over dit besluit.

Collegebesluit

Onderwerp: Prestatieplan 2010 Bureau Discriminatiezaken Kennemerland

Reg. Nummer: 2010/30434

1. Inleiding

Algemeen

Het Bureau Discriminatiezaken Kennemerland (BD), ontvangt jaarlijks een subsidiebudget voor de uitvoering van de in het prestatieplan opgenomen inspanningen en activiteiten. Het gemeentebestuur subsidieert het BD om strategieën te ontwikkelen en activiteiten uit te voeren die ongelijke behandeling tegengaan en tolerantie in onze stad bevorderen.

Met de afspraken in het prestatieplan (zie bijlage ‘producten en diensten BD 2010’) voldoet het gemeentebestuur aan de verplichting om burgers toegang te bieden tot een antidiscriminatievoorziening zoals vastgelegd in de wet Gemeentelijke Antidiscriminatievoorzieningen.

Jaarlijks maakt de gemeente Haarlem met het BD prestatieafspraken. Het BD heeft op grond van een vraagformulering van het college een prestatieplan aan het gemeentebestuur aangeboden. Voor 2010 kan het BD aanspraak maken op een subsidiebedrag van maximaal € 75.206,-.

Kerntaken prestatieplan 2010

Het BD heeft een prestatieplan voor 2010 ingediend (Werkplan 2010 Bureau Discriminatiezaken Kennemerland) waarbij het BD aangeeft op welke wijze zij in 2010 op de gemeentelijke vraagstelling ingaat. De prestaties zijn onderverdeeld in drie kerntaken:

- het bieden van onafhankelijke bijstand aan slachtoffers van discriminatie
- registratie van meldingen over discriminatie
- onderzoek, voorlichting en beleidsadvies:
  - onderdeel onderzoek en monitoring
  - onderdeel projecten, advies en beleid

Conclusie beoordeling prestatieplan

De inzet van het BD sluit aan op de doelen en inspanningen uit het beleidsprogramma en op de gemeentelijke vraagformulering. De offerte (het prestatieplan) blijft binnen de budgettaire grenzen van het in de gemeentebegroting opgenomen subsidiebudget 2010.

Met de uitvoering van de in het plan geformuleerde projecten is het BD zichtbaar op het terrein van gelijke behandeling.

2. Besluitpunten college

1. Het college besluit om het prestatieplan Bureau Discriminatiezaken Kennemerland 2010 goed te keuren waarmee strategieën worden ontwikkeld en activiteiten uitgevoerd die ongelijke behandeling tegengaan en tolerantie in onze stad bevorderen.
2. Het college besluit aan het Bureau Discriminatiezaken Kennemerland een budgetsubsidie van € 75.180,- te verstrekken voor de uitvoering van bijgevoegd prestatieplan 2010.
3. De kosten van het besluit te financieren uit de post integraal welzijnsbeleid, kostenplaats 2301.4756.1100. Dit komt ten laste van product 03.01.01.
4. De betrokkenen na besluitvorming te informeren over dit besluit.

3. Beoogd resultaat

Door de activiteiten van het BD wordt bijgedragen aan de in het prestatieplan genoemde doelstellingen:

- Toename van de meldingsbereidheid en de behandeling van klachten.
- Het BD doet onderzoek en verzorgt projecten, geeft adviezen, monitoring, voorlichting op scholen, publieksvoorlichting.

4. Argumenten

De inzet ter bevordering van gelijke behandeling sluit aan op de programmabegroting 2010 – 2014 Beleidsveld 3.1: Sociale samenhang en diversiteit en bij de uitgangspunten van het integratiebeleid Allemaal Haarlemmers. Hiermee voldoet het gemeentebestuur aan de wettelijke verplichting.

5. Financiële paragraaf

Samenvattend luidt de begroting van het prestatieplan van het BD als volgt:

Tabel: kostenspecificatie uitvoering prestatieplan BD 2010

Taken	Bedrag
Het bieden van onafhankelijke bijstand	€ 44.240,-
Registratie van meldingen over discriminatie	€ 12.880,-
Onderzoek en monitoring	€ 11.900,-
Projecten, advies en beleid	€ 6.160,-
<i>Totaal</i>	<i>€ 75.180,-</i>

6. Kanttekeningen

n.v.t.

7. Uitvoering

Het BDK ontvangt een subsidieverleningbeschikking om de prestatieafspraken 2010 uit te voeren voor een maximaal bedrag van € 75.180,-.

8. Bijlagen

Als bijlagen zijn bij deze nota toegevoegd:

- Producten en diensten Bureau Discriminatiezaken Kennemerland 2010.
- Werkplan 2010 Bureau Discriminatiezaken Kennemerland.

Het college van burgemeester en wethouders

de secretaris

de burgemeester

Haarlem

Producten en diensten Bureau Discriminatiezaken Kennemerland 2010

Uurtarief is € 70,00

Productomschrijving	Specificatie	Prijs per product, urenverantwoording	Totale kosten
1 Kerntaak Klachtbehandeling			
1.1 Klachtbehandeling	Uitgaande van minimaal 90 klachten op jaarbasis gebaseerd op het minimale aantal klachten gedurende de afgelopen jaren . Klachtbehandeling conform landelijk gehanteerd protocol	Gemiddelde tijdsbesteding per klacht bedraagt 7 uur	€ 44.100
1.2 Regionaal Discriminatie Overleg (politie en OM)	Tweemaal per jaar overleg over zaken en over actualiteit	Te besteden tijd op jaarbasis bedraagt 2 uur	€ 140
1.3 Financiële verantwoording aan de subsidieverlener, inclusief accountantskosten		Te besteden tijd op jaarbasis bedraagt 4 uur	€ 280
2 Kerntaak Registratie			
2.1 Registratie	Uitgaande van 90 klachten op jaarbasis. Landelijk gehanteerd registratiesysteem zodat ook een landelijke rapportage gemaakt kan worden	Gemiddelde tijdsbesteding per klacht bedraagt 2 uur	€ 12.600
2.2 Jaarlijkse rapportage (aard en omvang in Haarlem)	Wettelijke verplichting voor gemeentes om aan rijksoverheid te rapporteren	Te besteden tijd op jaarbasis bedraagt 4 uur	€ 280
2.3 Monitoring van discriminatiezaken ingediend bij politie, die betrekking hebben op incidenten in Haarlem	Uitgaande van 5 zaken op jaarbasis. Samenwerking met politie en OM, mede om inzicht te krijgen in eventuele structurele problematiek	Te besteden tijd per zaak op jaarbasis bedraagt 1 uur	€ 350

3 Kerntaak Onderzoek en Monitoring			
3.1 Onderzoek naar diverse gronden en terreinen	Diepgaander onderzoek naar één of twee gronden per jaar; vinger aan de pols houden bij andere gronden. Terrein mede afhankelijk van klachten	Te besteden tijd op jaarbasis bedraagt 36 uur	€ 2.520
3.2 Opzetten en onderhouden netwerk van lokale organisaties en instellingen	Eén- tot tweemaal contact per jaar, mede afhankelijk van actualiteit en samenwerking	Te besteden tijd op jaarbasis bedraagt 36 uur	€ 2.520
4 Kerntaak Voorlichting en Projecten			
4.1 Voorlichting op scholen (docenten – leerlingen)	Gastlessen en trainingen. Alle scholen voor basis- en voortgezet onderwijs worden geïnformeerd over mogelijkheden en materialen. Doel: bewustwording. Tien scholen in Haarlem. Voorbeeld: Respect Estafette op lyceum Sancta Maria	Te besteden tijd op jaarbasis bedraagt 40 uur	€ 2.800
4.2 Publieksvoorlichting	Informatie over BD; oproepen tot doen van melding. Landelijke campagne "moet jij jezelf thuislaten als je naar buiten gaat?", zodat aantal meldingen toeneemt. Doelstelling: toename van 10% tov. 2009	Te besteden tijd op jaarbasis bedraagt 4 uur	€ 280
4.3 Voorlichting - advies aan burgers, instellingen en bedrijven	Doelgroepen: jongerenwerkers, werkgevers (over handicap en wettelijke regelingen), welzijnsorganisaties. Doel: bewustwording en begrip. Vijftien voorlichtende activiteiten	Te besteden tijd op jaarbasis bedraagt 20 uur	€ 1.400
4.4 Informatieverzoeken	Uitgaande van 12 verzoeken op jaarbasis; komend van burgers, instellingen, media	Gemiddelde tijdsbesteding per informatieverzoek bedraagt 2 uur	€ 1.680
4.5 Projecten	Doelstellingen: bewustwording; begrip	Te besteden tijd op jaarbasis bedraagt	€ 3.500

	vergroten; naamsbekendheid BD vergroten. Acht projecten in Haarlem: • Dag van de Dialoog • Houtfestival • Bevrijdingspop • Stripedagen • Sams prijs • Dag tegen racisme • verkiezings- debatten • 1 nader in te vullen	50 uur	
4.6 Website	Activiteiten van BD en actuele, werkgerelateerde ontwikkelingen	Te besteden tijd op jaarbasis bedraagt 5 uur	€ 350
5 Kerntaak Advies en Beleid			
5.1 Advies netwerkpartners	Gevraagd en ongevraagd advies. Tien adviezen	Te besteden tijd op jaarbasis bedraagt 11 uur	€ 770
5.2 Beleidsadvisering / afstemming gemeente	Contacten met ambtenaren over stand van de stad	Te besteden tijd op jaarbasis bedraagt 8 uur	€ 560
5.3 Landelijk en provinciaal overleg en afstemming	Deelname aan landelijke werkgroepen om kennis en ervaring uit te wisselen en standaardisering te bewerkstelligen. Opzet en uitvoering van gezamenlijke activiteiten (bijv. provinciale nieuwsbrief en kadernota voor gemeentes)	Te besteden tijd op jaarbasis bedraagt 15 uur	€ 1.050
Totaal		1074 uren	€ 75.180,-

Werkplan 2010 Bureau Discriminatiezaken Kennemerland

Inleiding

Het Bureau Discriminatiezaken voorkomt en bestrijdt discriminatie en ongelijke behandeling. De reden hiervoor is niet alleen dat het zo in de statuten staat, maar komt ook voort uit een intrinsieke overtuiging dat discriminatie onrechtvaardig en verboden is. Gelijke behandeling is een recht en bevordert menswaardigheid, participatie en sociale cohesie.

De missie is als volgt geformuleerd:

het Bureau Discriminatiezaken Kennemerland zet zich in voor een gelijke behandeling van iedereen; artikel 1 van de Grondwet wordt getoetst en bewaakt. Het Bureau Discriminatiezaken is een expertisecentrum dat activiteiten en strategieën ontwikkelt om discriminatie en ongelijke behandeling tegen te gaan en tolerantie te bevorderen.

Om de missie te realiseren is een viertal doelstellingen bepaald:

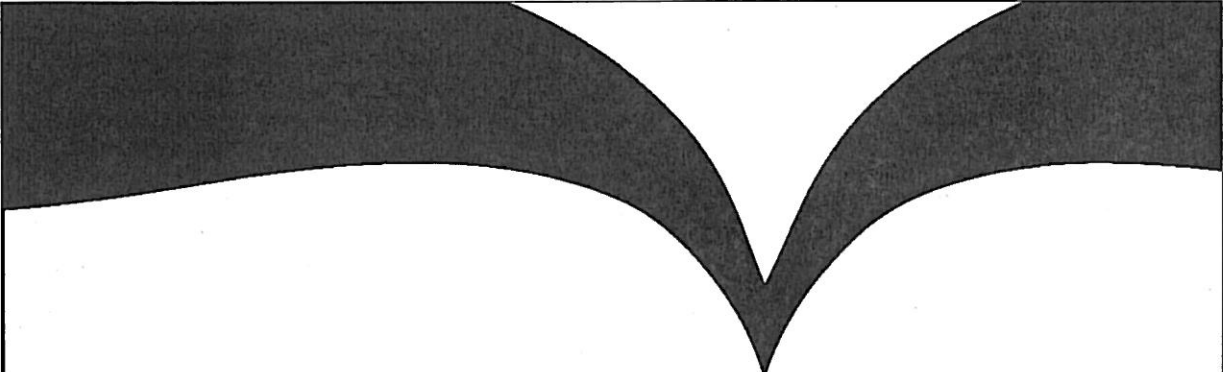
- toename meldingsbereidheid bij inwoners in de regio om compleet overzicht te verkrijgen van voorkomende discriminatie
- er is deskundigheid ten aanzien van prevalentie, preventie en bestrijding van ongelijke behandeling en discriminatie op individueel en institutioneel niveau
- het Bureau Discriminatiezaken is de aangewezen partner op institutioneel niveau bij voorlichting en activiteiten ter bevordering van verdraagzaamheid
- het onderwerp gelijke behandeling als maatschappelijke kwestie staat in Kennemerland hoog op de agenda.

De laatste jaren heeft een aantal veranderingen in de interne organisatie plaatsgevonden. Dankzij extra financiële middelen vanuit de rijksoverheid heeft het Bureau Discriminatiezaken het personeelsbestand kunnen uitbreiden zodat meer werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden. Gemeentes hebben een wettelijke verplichting om een anti discriminatie voorziening aan hun burgers aan te bieden en om cijfers inzake klachten en meldingen aan de rijksoverheid aan te leveren. Het zijn de regionale Anti Discriminatie Bureau's die beschikken over de cijfers.

De doelstellingen worden middels vijf kerntaken geconcretiseerd:

1. Klachtbehandeling
2. Registratie
3. Onderzoek en monitoring
4. Voorlichting en preventie
5. Advies en beleid

Per kerntaak wordt de inhoud daarvan omschreven, de samenhang met de andere kerntaken en de activiteiten die het BD in 2010 daarin wil ondernemen en organiseren. In 2009 is de beleidsvisie van het bureau aangepast. Onder meer is besloten om met themajaren te werken. Dit wil zeggen dat in een jaar twee gronden van discriminatie centraal komen te staan. In een voorbereidend traject wordt kennis inzake de grond verdiept, worden

gegevens en data verzameld, contacten gelegd en specifieke activiteiten voorbereid. Tijdens het hoofdtraject staat de grond op verschillende wijzen in de schijnwerpers, waarna in een afrondend traject een analyse plaatsvindt die onder meer kansen biedt voor advisering. Doel van deze werkwijze is een vergroting van efficiency, vergroting van kennis bij de medewerkers van het bureau, meer samenhang en wisselwerking tussen de verschillende kerntaken en meer focus op vantevoren vastgestelde taken.

In 2009 is al een begin gemaakt hiermee: de grond handicap en chronische ziekte is onderwerp van een onderzoek dat het BD uitvoert.

In 2010 blijft diezelfde grond centraal staan terwijl het voorbereidende traject voor de grond herkomst/kleur/ras zal starten.

De gemeente Haarlem heeft in haar vraagformulering prestaties 2010 een aantal uitgangspunten geformuleerd die zij verwacht terug te zien in een werkplan.

Het Bureau Discriminatiezaken wil inspelen op die uitgangspunten en zal ook de taken die in de wet en het daaraan ten grondslag liggende rapport "Perspectief op gelijke behandeling" meenemen in de invulling van de werkzaamheden voor het komende jaar.

Het BD heeft zich gecommitteerd aan landelijke afspraken, die gemaakt zijn in het kader van lidmaatschapseisen en kwaliteits- en standaardiseringsnormen van de vereniging Art.1.

Aan de basis van het werk en de overtuiging van het bureau ligt artikel 1 van de Nederlandse Grondwet. De tekst hiervan luidt:

*Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld.
Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras,
geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan.*

Klachtbehandeling

Het BD gebruikt de termen klachten en meldingen door elkaar. In het landelijk vastgestelde klachtenprotocol wordt wel verschil in omschrijving gemaakt, maar de praktijk wijst uit dat het onderscheid feitelijk te vaag is.

Het BD heeft een eigen verantwoordelijkheid en stelt zich onafhankelijk op, ook ten opzichte van mensen die een melding doen. Het BD communiceert bij voorkeur schriftelijk en houdt zich aan termijnen. Aan alle betrokkenen wordt gevraagd dat ook te doen, maar dit gebeurt niet altijd.

Waar mogelijk wordt een melding dan ook onderzocht. Vervolgens wordt bekeken of een melding in behandeling wordt genomen. Mocht uit het onderzoek blijken dat behandeling relevant is en past binnen het werkveld van het bureau, dan wordt de wederpartij gevraagd naar haar of zijn visie op de zaak. Hoor en wederhoor is voor het BD een belangrijk principe en maakt een onafhankelijk oordeel mogelijk.

Na de ontvangen reactie van de wederpartij, wordt met de melder overlegd wat de volgende stappen zouden kunnen zijn.

Mogelijke vervolgstappen zijn bijvoorbeeld:

- bemiddeling
- informatie / advies / doorverwijzing
- zelfredzaamheid / advies voor eigen actie
- ondersteuning bij procedures, zoals bij:
  - Commissie Gelijke Behandeling
  - politie
  - klachtcommissies
- alleen registratie / luisterend oor bieden

In het eerder genoemde rapport "Perspectief op gelijke behandeling", dat op verzoek van toenmalig minister mevrouw Verdonk is opgesteld, wordt een rekenmodel qua tijdsbesteding gehanteerd, dat ook voor het Bureau Discriminatiezaken Kennemerland van toepassing is. In het rekenmodel is per stap een percentage van de hoeveelheid klachten dat op die manier behandeld wordt genoemd en daarbij de gemiddelde behandelingstijd.

Naast de individuele ondersteuning vindt in een aantal gevallen een structureel vervolg plaats. In het rekenmodel wordt er van uitgegaan dat 5% van de klachten een structureel vervolg kent.

De afgelopen jaren is landelijk geconstateerd dat een deel van de klachten complexer is geworden. Hierdoor is een aanpassing in het rekenmodel nodig gebleken, zodat vastgesteld is dat een klacht gemiddeld 7 uur kost tot en met de afhandeling, en met eventueel een structureel vervolg.

Duidelijk is dat publiciteitscampagnes het aantal meldingen vergroten.

Ook het onderzoek naar ervaringen van mensen met een fysieke handicap op de arbeidsmarkt, dat in 2009 gedaan is, leverde een aantal klachten op.

Het BD blijft roepen dat het aantal meldingen dat bij het bureau binnenkomt, het topje van de ijsberg is en blijft dus ook mensen oproepen wel te melden.

Het BD is partner in het RDO, het Regionaal Discriminatie Overleg. Hieraan nemen verder de politie, het Openbaar Ministerie (OM) en de centrumgemeente deel. Dit overleg is naast

een platform waarin ontwikkelingen en de actualiteit aan de orde komen, ook een casusoverleg, waar een aantal zaken besproken wordt qua voortgang, behandeling en eventuele vervolgstappen.

Wat er binnenkomt bij klachtbehandeling, kan een signaal zijn van structureel voorkomende discriminatie. Het BD is hier alert op en dit komt mede tot uiting in de taak monitoring. Daarbij wordt overigens ook pro-actief gehandeld: het bureau gaat actief op zoek naar voorkomende discriminatie. Hetzelfde geldt voor de taak advisering. Bij structurele ongelijke behandeling kan het BD gevraagd of ongevraagd advies geven inzake het ongedaan maken daarvan.

Ook met voorlichting in de meest brede zin is er een wisselwerking: uit klachtbehandeling kan blijken dat een voorlichtingstraject nodig is of tijdens voorlichting kan blijken dat, bijvoorbeeld op een school of bij een bedrijf, reële klachten en meldingen leven. Door voorlichting immers leren mensen ook het bureau en haar werkzaamheden kennen.

Het BD draagt er zorg voor dat aan de landelijk vastgestelde kwaliteitseisen wordt voldaan en dat de deskundigheid van klachtbehandelaars gewaarborgd wordt.

Themajaar handicap en chronische ziekte

Het aantal klachten op grond van handicap en chronische ziekte zal toenemen. Dit komt door de focus op deze grond, waardoor zowel particulieren als belangenorganisaties het BD leren kennen en zich bewust worden van het feit dat melden belangrijk en zinvol is. Het BD gaat pro-actief op zoek naar ongelijke behandeling ten opzichte van mensen met een beperking.

Themajaar herkomst/kleur/ras

De meest voorkomende discriminatiegrond is al jarenlang herkomst / huidskleur / ras. Ook hier zal het aantal klachten toenemen vanwege de focus op deze grond. De inzet is dat de meldingsbereidheid onder mensen van allochtone afkomst groter wordt.

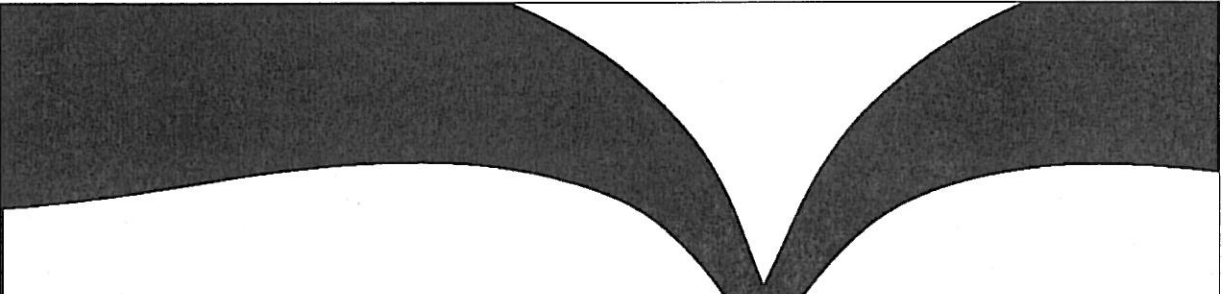
Registratie

Het BD registreert de binnengekomen klachten, meldingen en signalen. Dit gebeurt in een database programma dat landelijk gebruikt wordt. De lokale cijfers worden aan de diverse lokale overheden aangeleverd, zodat die kunnen voldoen aan hun wettelijke verplichting. Met de landelijke cijfers kan de rijksoverheid op haar beurt voldoen aan de verplichting jegens de EU tot het geven van inzicht in voorkomende discriminatie.

Het BD gebruikt de regionale cijfers uiteraard ook zelf: het maakt een jaarverslag met een summier overzicht van de cijfers en een uitgebreide trendrapportage waarin de cijfers zoveel mogelijk vergeleken en geanalyseerd worden.

De trendrapportage biedt ook weer een handvat om lokale overheden te adviseren, om voorlichting en andere preventieve activiteiten te ontplooiën en om nader onderzoek te verrichten. Landelijk heerst de overtuiging, mede gebaseerd op onderzoek, dat het aantal meldingen ver achter ligt op daadwerkelijk voorkomende discriminatie. Het is belangrijk om signalen over bijvoorbeeld discriminatiegronden of terreinen om te zetten in preventieve of adviserende activiteiten.

In het registratiesysteem worden ook gegevens over de afkomst van de melder en de plaats van het incident opgenomen.

Binnen de vereniging Art.1 wordt gewerkt aan deskundigheidsovervordering op het gebied van het duiden en analyseren van cijfers inzake de aard van de meldingen, van de gronden waarop gediscrimineerd wordt en van de maatschappelijke terreinen waarop een en ander zich afspeelt.

Regionaal verworven kennis en ontvangen signalen worden landelijk geregistreerd en gebundeld zodat een zo compleet mogelijk beeld ontstaat van discriminatie en ongelijke behandeling in Nederland.

Incidenten van discriminatie die bij de politie binnenkomen, worden bij het BD separaat geregistreerd, maar dragen uiteraard wel bij aan het totaalbeeld. In het Regionaal Discriminatie Overleg komen deze zaken aan de orde en wordt informatie uitgewisseld.

Themajaar handicap en chronische ziekte

Klachten, meldingen en signalen worden geregistreerd. De registratie levert een overzicht en inzicht op van voorkomende discriminatie. Aan de hand daarvan kunnen analyses gemaakt worden, waarmee naar buiten kan worden getreden en waaruit voorlichting, nader onderzoek en advies kunnen voortvloeien.

Themajaar herkomst/kleur/ras

Klachten, meldingen en signalen worden geregistreerd. De registratie levert een overzicht en inzicht op van voorkomende discriminatie. Aan de hand daarvan kunnen analyses gemaakt worden, waarmee naar buiten kan worden getreden en waaruit voorlichting, nader onderzoek en advies kunnen voortvloeien. Duidelijk wordt of extra aandacht voor een specifieke discriminatiegrond ook daadwerkelijk meer meldingen genereert.

Onderzoek en monitoring

Om discriminatie te voorkomen en te bestrijden is het noodzakelijk om te weten welke problemen er spelen. Hiervoor is onderzoek nodig.

De rijksoverheid heeft monitoring als één van de kerntaken bestempeld. Bij de oprichting van de vereniging tegen discriminatie Art.1 is benadrukt dat de leden (de Anti Discriminatie Bureau's) hierin een cruciale rol hebben.

Monitoring kan worden omschreven als:

- a. het structureel in kaart brengen en duiden van beschikbare kennis en informatie
- b. het signaleren van belangrijke lacunes in de beschikbare informatie en kennis
- c. het eventueel opvullen van lacunes door aanvullend onderzoek te doen of te laten uitvoeren.

Regionale monitoring

Zoals gemeld krijgt het bureau qua meldingen het topje van de ijsberg binnen. Het aantal meldingen moet omhoog. Dit wordt niet alleen in voorlichting meegenomen, maar ook in naamsbekendheids- en meldcampagnes.

Daarnaast is het van belang om contacten met diverse belangenorganisaties te onderhouden en te intensiveren. De contacten hebben een tweeledig doel:

- het levert kwalitatieve informatie op als aanvulling op de klachten opdat ontwikkelingen beter kunnen worden geduid
- het levert ingangen op naar beleidsterreinen die het BD zelf minder gemakkelijk realiseert. Een voorbeeld is het contact met vakbonden en arbeidsgerelateerde organisaties. Door samenwerking vergroot het BD haar werkterrein en naamsbekendheid en kan het actief aandacht vragen voor discriminatie en mensen wijzen op de mogelijkheden en het belang om melding te doen.

In 2009 heeft het BD in het kader van monitoringactiviteiten contact gelegd en onderhouden met een aantal organisaties en het registreert inmiddels aanvullende informatie omtrent discriminatie die dit oplevert.

De volgende contacten zullen in 2010 actief worden onderhouden, waarbij het onderzoeksgebied ook genoemd wordt:

- Vakbonden > arbeidsmarkt
- Jongerenwerkers/jongerencentra > radicalisering jongeren
- Politie (bijzondere wetten, jeugdzaken) > discriminatie algemeen
- COC Kennemerland > grond seksuele gerichtheid
- Belangenorganisaties gehandicapten > grond handicap
- Woningcorporaties > buurt/wijk
- Welzijnsorganisaties > buurt/wijk, jongeren
- Dorps- en wijkraden > buurt/wijk
- UWV Werkbedrijf > arbeidsmarkt
- Culturele verenigingen en zelforganisaties zoals Afghaanse vereniging, Chinese vrouwenvereniging, Tunesische vereniging, Marokkaanse verenigingen > grond herkomst /huidskleur/ras
- Moedercentra > buurt/wijk, vrouwen

Mede dankzij de centrale rol als meldpunt, de toegang tot regionale en landelijke informatie over discriminatie en het brede netwerk is het BD een expertisecentrum voor (regionale) discriminatie en gelijke behandeling.

Landelijke monitoring

Het BD streeft ernaar haar onderzoekskennis en expertise continu te vergroten en de kwaliteit van onderzoek te verbeteren. Het is het streven om te komen tot interregionale en/of landelijke afstemming en vergelijkbaarheid. Denk bijvoorbeeld aan vergelijkbare onderzoeksmethodieken, landelijke en Europese cijfers.

Hiervoor zoekt het BD aansluiting bij het landelijk bureau van Art.1 en het netwerk van ADB's door informatieuitwisseling op intranet en het bijwonen van werkgroepen waarin samengewerkt wordt op het gebied van onderzoek, methodieken etc.

Monitoring extreem rechts

Na afronding van het onderzoek naar extreemrechtse sympathieën bij jongeren in Kennemerland eind 2007 zijn in het RDO met drie regio's afspraken gemaakt over activiteiten om extreemrechts bij met name jongeren te voorkomen, in beeld te houden en te bestrijden.

Dit is praktisch omgezet in een actielijst voor alle betrokkenen, ook gemeentes. Jaarlijkse activiteiten die vallen onder de kerntaak onderzoek en monitoring bij het BD zijn:

- meldingen over extreemrechts en/of extremisme apart registreren en analyseren
- analyse resultaten jaarlijks politieonderzoek 'Inventarisatie Jeugdgroepen' en aanvullend contact met wijkagenten daar waar jongeren worden gesignaleerd die neigen naar extreemrechts
- informatieuitwisseling: eenmaal per jaar contact met jongerenwerk organisaties over racistische / extreemrechtse / rechtsradicale jongeren.

Daarnaast wordt tijd gereserveerd voor overleg met diverse experts over actuele ontwikkelingen, ervaringen en trends.

Monitoring seksuele gerichtheid Pink Panel

Hoe is het gesteld met de positie van homo- en biseksuelen in Kennemerland?

Het Bureau Discriminatiezaken Kennemerland wilde hierover meer informatie van homo- en biseksuelen zelf en is in 2007 gestart met het opzetten van een digitaal onderzoekspanel, het zogenaamde PINK Panel. Het COC Kennemerland ondersteunt het project.

Wat houdt dit in? Homo- of biseksuelen die zich hiervoor aanmelden krijgen een paar keer per jaar per email een vragenlijst toegestuurd. Het BD wil graag weten of mensen zich vrij voelen om voor hun homo- of biseksualiteit uit te komen op bijvoorbeeld zijn of haar werk. En of mensen zich veilig voelen in hun eigen gemeente. Ervaren homo- of biseksuelen minder tolerantie of juist meer?

In juni 2008 werd voor de eerste maal gerapporteerd over de resultaten van het Pink Panel. Dankzij dit panel kan een reëel beeld geschetst worden van de realiteit en kunnen discriminatie en vooroordelen beter aangepakt worden. Zo kunnen de resultaten onder de aandacht gebracht worden bij gemeentes en kan voorlichting worden gegeven op scholen.

Monitoring gehandicapten en chronisch zieken

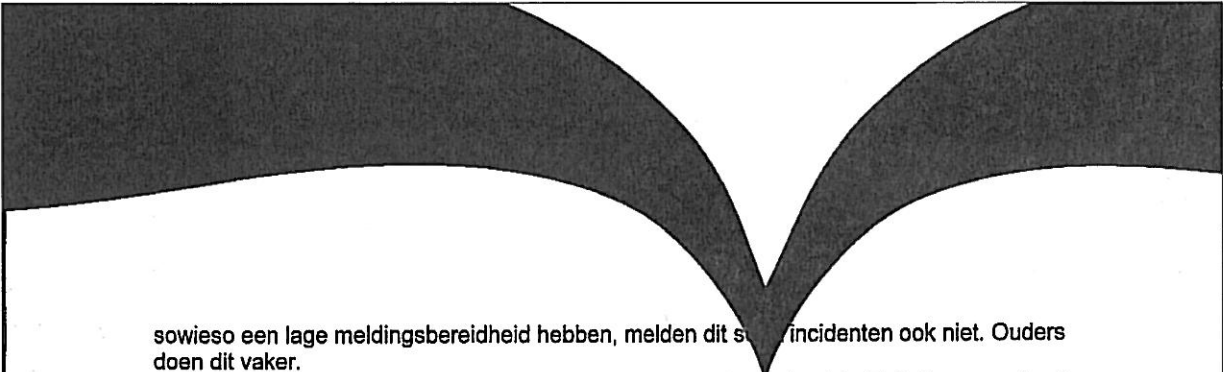
Bij het BD melden zich niet veel mensen met een handicap of chronische ziekte. Op grond van gesprekken met belangenorganisaties lijkt dit geen reële weergave te zijn van de werkelijkheid. Ter vergelijking: de Commissie Gelijke Behandeling neemt jaarlijks gemiddeld 70 zaken (circa 13% van het totaal aantal ingediende verzoeken de afgelopen jaren) in behandeling die te maken hebben met de grond handicap of chronische ziekte.

Mensen met een handicap hebben een relatief grote kans dat zij wel eens te maken krijgen met ongelijke behandeling. Er is niet altijd sprake van discriminatie, maar het kan onnadenkendheid of onwetendheid zijn. Het kan echter diep ingrijpen en kwetsend overkomen.

De onderzoeksresultaten zullen leiden tot wijziging in aandacht vanuit voorlichting en advies naar belangenorganisaties en bedrijven over deze doelgroep. De Wet Gelijke Behandeling op grond van handicap en chronische ziekte wordt, na aanvullingen in 2009, ook in 2010 uitgebreid. Deze discriminatiegrond blijft daarom aandacht vragen.

Onderzoek en monitoring onderwijs

In het trendrapport van 2008 kwam naar voren dat op steeds meer scholen maar ook daarbuiten culturele botsingen tussen jongeren onderling en met onderwijzend personeel voorkomen. Het BD Kennemerland krijgt hierover weinig meldingen. Het BD veronderstelt dat scholen het stil houden omdat men bang is voor een slechte reputatie. Jongeren, die

sowieso een lage meldingsbereidheid hebben, melden dit soort incidenten ook niet. Ouders doen dit vaker.

Het BD werkt samen met het VIOS netwerk (Veilig In en Om School) in Zuid Kennemerland en Velsen om de contacten met scholen te vergemakkelijken.

Af en toe zullen oudercommissies benaderd worden om het onderwijs te monitoren.

Onderzoek en monitoring arbeidsmarkt

Uit het onderzoek "Discriminatieklimaat in Noord-Holland" dat in januari 2008 werd uitgevoerd en uit de eigen cijfers blijkt discriminatie vooral plaats te vinden op de arbeidsmarkt of bij toetreding daartoe. Dit is een landelijke trend.

Met de resultaten van het onderzoek naar ervaringen van mensen met een handicap in de werksfeer zijn met name bedrijven en werkgevers benaderd; de monitor richt zich vervolgens op wat zij doen om discriminatie tegen te gaan en wat hun beleid is.

Themajaar handicap en chronische ziekte

Het onderzoek naar deze grond is in 2009 afgerond; het monitoren zal blijven gebeuren, mede naar aanleiding van de wijzigingen in de Wet Gelijke Behandeling op grond van handicap en chronische ziekte. Daarnaast zal de arbeidsmarkt 'gemonitord' worden na het in 2009 uitgevoerde onderzoek. De nieuwe Colleges van B&W en gemeenteraden zullen geïnformeerd worden over de uitkomsten.

Themajaar herkomst/kleur/ras

Ongetwijfeld zal deze grond een 'issue' zijn bij de gemeenteraadsverkiezingen en de vorming van de nieuwe Colleges. Onderzoek en monitoring zal veelal bij zelforganisaties en belangenorganisaties van diverse bevolkingsgroepen plaatsvinden. Daarnaast worden beschikbare kennis en gegevens in kaart gebracht, zodat duidelijk is waar lacunes zitten en waar aanvullende informatie nodig is.

Voorlichting en preventie

Het voorkómen van discriminatie en ongelijke behandeling is belangrijk. Met preventie in de meest brede zin wil het BD dat bereiken. Preventie heeft een positieve lading en grotere groepen mensen worden ermee bereikt.

Het aanbod van het BD breidt zich nog steeds uit. Scholen reageren niet massaal op mailings met daarin een overzicht van dat wat het BD aan materialen en mogelijkheden heeft. De projecten en de gastlessen die op scholen plaatsvinden, worden wel altijd enthousiast ontvangen en beoordeeld.

Scholen zijn een belangrijke doelgroep, vooral omdat jongeren op een andere wijze vaak lastig te bereiken zijn.

Daarnaast bieden projecten die of op zichzelf staan of deel uitmaken van bijvoorbeeld een festival leuke en brede mogelijkheden om een boodschap aan een groter publiek voor het voetlicht te brengen.

Vaak is de voorlichting gericht op bewustwording en het leren kennen van mensen die op de een of andere manier anders zijn. Dit bevordert sociale cohesie, tolerantie en begrip. Inwoners komen nader tot elkaar, wat bijdraagt aan het verminderen en voorkomen van spanningen.

Ook worden de medewerkers waar nodig zelf geschoold, volgen zij cursussen en bezoeken relevante congressen of conferenties. De interne deskundigheidsbevordering wordt hiermee op peil gehouden. Door deelname aan landelijk georganiseerde werkgroepen op gespecialiseerde gebieden wordt kennis en ervaring tussen de ADB's in het land uitgewisseld en verder opgebouwd.

Publieksvoorlichting

Het Bureau Discriminatiezaken werkt voortdurend aan haar naamsbekendheid. Dit gebeurt op verschillende manieren, waaronder:

- aanwezigheid bij diverse bijeenkomsten
- de publiciteit zoeken, onder meer door het sturen van persberichten
- onderhouden van de eigen website.

Grote naamsbekendheid draagt bij aan een toename van het aantal meldingen. Naast het belang van een grote naamsbekendheid is een grotere meldingsbereidheid een punt van voortdurende aandacht.

Informatieverzoeken

Burgers, instellingen en organisaties richten zich regelmatig tot het BD met vragen van uiteenlopende aard. Deze variëren van of er in een bepaalde situatie sprake is van discriminatie tot info voor spreekbeurten tot het becommentariëren van een stelling van een journalist.

Een infoverzoek kan mensen een handvat geven om actie te ondernemen en draagt dan bij aan zelfredzaamheid. Ook wordt vaak duidelijk gemaakt wanneer juridisch sprake is van discriminatie waardoor mensen begrijpen dat het doen van aangifte geen zin zal hebben. Op deze manier ontstaat een filter voor klachtbehandeling, maar wel gaat er een signaalwerking van uit.

Projecten

Voorlichting en projecten worden vaak vanuit een positieve gedachte georganiseerd. Het gaat om het bevorderen van tolerantie en van begrip tussen groepen mensen die anders zijn of lijken te zijn. Dit kunnen gemeentes niet anders dan toejuichen; zij hebben immers groot belang bij sociale cohesie.

Juist de positieve benadering wordt belicht en gecommuniceerd, mede met het oog op de beeldvorming over het bureau.

Projecten worden deels georganiseerd naar aanleiding van de actualiteit, deels sluiten ze aan op wat anderen doen, deels zijn het vaste jaarlijkse activiteiten.

Wanneer ze aansluiten bij anderen, moet er zoveel mogelijk een BD signatuur onder staan.

Website

Het BD heeft een eigen website met informatie over de eigen werkzaamheden, achtergronden en actualiteiten. Zo worden rechterlijke uitspraken inzake discriminatie toegelicht of worden specifieke situaties in het licht van discriminatiebestrijding geduid.

Hieronder volgt een aantal concrete activiteiten, uitwerkingen van de hierboven genoemde vormen van voorlichting en projecten, die in 2010 op stapel staan.

Respect estafette

Een bijzonder succesvol project op middelbare scholen is de respect estafette: leerlingen van een aantal klassen schrijven brieven met mensen die een grotere kans maken om gediscrimineerd te worden vanwege hun afkomst, handicap, godsdienst, homoseksuele gerichtheid of welke grond dan ook. Het gaat om een briefwisseling waarin van alles wordt gevraagd en geantwoord: heel open en verhelderend en daarnaast respect opleverend.

Diversiteitsweken

Scholen voor voortgezet onderwijs organiseren steeds vaker een week per jaar waarin diversiteit en respect hoog in het vaandel staan. Het COC Kennemerland is hierbij regelmatig betrokken en betreft op haar beurt het BD om docenten te trainen en gastlessen te geven.

Iedereen is anders

De lessenreeks 'Iedereen is anders' zorgt er voor dat jongeren kennis maken met mensen die anders zijn vanwege hun geloof of een handicap of hun seksuele gerichtheid of afkomst. Zij vertellen hun verhaal en hun ervaringen en zo krijgt het anders zijn op een specifiek onderdeel een gezicht waardoor het onbekende en de eventuele angst daarvoor vervaagt.

21 maart

De internationale dag tegen racisme is door de Verenigde Naties in de zestiger jaren vastgesteld op 21 maart. Gezien het thema besteedt het BD aandacht aan deze dag.

5 mei

Op 5 mei, bevrijdingsdag, vindt het jaarlijkse Bevrijdingspop festival in Haarlem plaats. Het BD wil met de stichting Bevrijdingspop en een aantal partners activiteiten in het kader van het thema van 5 mei organiseren.

Houtfestival

Al sinds vele jaren is het BD actief op het multiculturele Haarlemse Houtfestival. De laatste jaren was dat op het Millenniumplein, niet alleen op de dag zelf, maar ook in de voorbereiding. Op het plein staan diverse organisaties voor één van de millenniumdoelen en brengen dat op interactieve wijze onder de aandacht van het publiek.

Dag van de Dialoog

In 2010 organiseert het BD voor de vijfde maal de Dag van de Dialoog, een bijzonder project. Op deze dag, in de 1e week van november, praten burgers die elkaar niet kennen met elkaar gedurende twee uur over een vastgesteld thema en krijgen zij tegelijkertijd een maaltijd geserveerd. Het gaat hierbij om dialoog en luisteren naar de ander. Dit gebeurt bij zeer veel verschillende organisaties op locatie.

Gewoon homo zijn

In Heemskerk heeft in 2008 en 2009 de manifestatie 'Gewoon homo zijn' plaatsgevonden. Aanleiding was de "coming out dag" die in de nota van minister Plasterk ("gewoon homo zijn") genoemd staat. Doelstelling van de dag en daarmee van de manifestatie is om allianties te realiseren tussen diverse organisaties teneinde de sociale acceptatie en emancipatie van homoseksuele mannen en vrouwen te verbeteren. Het BD is een van de organisatoren van de manifestatie die zich op de IJmond richt.

Themajaar handicap en chronische ziekte

Met het rapport over ervaringen van mensen met een handicap op de arbeidsmarkt, worden werkgevers en bedrijven geïnformeerd over het belang en de positieve kanten van een divers personeelsbeleid. Daarnaast wordt voor hen en voor andere doelgroepen voorlichting op maat over deze grond gemaakt en gegeven. Ook worden bedrijven voorgelicht over de gewijzigde arbo-wet, waarin het bestrijden van discriminatie op de werkvloer een verplichting voor werkgevers is.

Themajaar herkomst/kleur/ras

Naar aanleiding van de uitkomsten die uit het voortraject inzake deze grond voortvloeien, zal voorlichtingsmateriaal worden ontwikkeld. Met name zelforganisaties en belangenorganisaties zijn de doelgroep. Tijdens de gemeenteraadsverkiezingen en de vorming van de Colleges, wil het BD op objectieve wijze informatie over de dan spelende kwesties geven.

Advies en beleid

Om discriminatie en ongelijke behandeling structureel tegen te gaan, is het van groot belang om het onderwerp hoog op de agenda van instellingen en organisaties te hebben. Daardoor komt het vaker ter sprake en zal het in beleidsvisies meegenomen worden. Door alleen al samen te werken met anderen, worden en blijven die anderen bewust en zullen adviezen over en weer eerder in vruchtbare aarde vallen. In en via het netwerk van het bureau staat het onderwerp gelijke behandeling hoog op de agenda en is het een breed maatschappelijk gedragen en geaccepteerd beginsel.

Het eigen beleid van het BD wordt mede middels adviezen uitgedragen. Het eigen beleid van het BD richt zich op het realiseren van de vier in de inleiding genoemde doelstellingen.

Gevraagd en ongevraagd worden adviezen gegeven over beleid op het gebied van gelijke behandeling en van discriminatie. Het BD richt zich met name tot lokale overheden en instellingen. Maar ook bedrijven en particulieren kunnen geadviseerd worden. Klachten en onderzoek liggen ten grondslag aan een advies, maar ook kunnen derden geïnitieerd en gestimuleerd worden om na te denken over zaken die advies behoeven. Zo worden gemeenteraadsleden bijvoorbeeld gewezen op voorzieningen of beleid binnen hun gemeente waarop gelijke behandeling van toepassing kan zijn.

Adviezen moeten goed onderbouwd zijn, helder, ter zake doende en deskundig. Het BD kan een rol spelen in het implementeren van adviezen, maar dit is niet het uitgangspunt.

Met de vier andere Anti Discriminatie Bureau's in Noord-Holland wordt samengewerkt om de gemeentes in de gehele provincie te informeren en te adviseren over intern gemeentelijk beleid. Zo zal een provinciale nieuwsbrief geproduceerd worden en worden gemeentes langs een diversiteitsmeetlat gelegd.

Vanuit de landelijke werkgroep beleid, is een kadernota à la carte voor gemeentes opgesteld. Hierin staan tips, adviezen en maatregelen voor de lokale overheden; over alle gronden en op alle terreinen hebben gemeentes mogelijkheden om gelijke behandeling te bevorderen en ongelijke behandeling tegen te gaan. Gemeentes krijgen de kadernota en het BD kan hen adviseren over de onderwerpen die voor hen relevant zijn.

Over de uitkomsten van lokale en regionale onderzoeken die het BD verricht, worden betrokkenen geïnformeerd en waar nodig geadviseerd. Een voorbeeld is het volgen van de ontwikkelingen op het gebied van radicalisering; gemeentes en politie zijn betrokkenen.

Themajaar handicap en chronische ziekte

Met het rapport over ervaringen van mensen met een handicap op de arbeidsmarkt, worden werkgevers en bedrijven geïnformeerd over het belang en de positieve kanten van een divers personeelsbeleid.

Ook worden bedrijven geadviseerd over de gewijzigde arbo-wet, waarin het bestrijden van discriminatie op de werkvloer een verplichting voor werkgevers is. Waartoe zijn zij precies verplicht en hoe kunnen ze hier aan voldoen?

Themajaar herkomst/kleur/ras

Naar aanleiding van de uitkomsten die uit het voortraject inzake deze grond voortvloeien, zullen adviezen worden ontwikkeld. Met name zelforganisaties en belangen-organisaties zijn de doelgroep. Tijdens de gemeenteraadsverkiezingen en de vorming van de Colleges, wil het BD op objectieve wijze advies en informatie over de dan spelende kwesties geven.

Organisatie

Het Bureau Discriminatiezaken Kennemerland is een stichting. Inkomsten zijn subsidies van lokale, provinciale en nationale overheden. Een deel van de subsidies is structureel en een deel incidenteel. Af en toe wordt een bijdrage gevraagd aan en toegekend door een fonds; dit is altijd ten behoeve van een specifiek project.

Wanneer het BD een gastles verzorgt op een school, wordt een kleine bijdrage in de kosten gevraagd; dit is echter symbolisch. Adviezen worden afhankelijk van de partij die er om vraagt, gefactureerd.

Het BD heeft een bestuur; eind 2009 bestond dit uit 5 mensen.

Er zijn 5 medewerkers in dienst:

- directeur
- voorlichter/trainer
- onderzoeker
- projectmedewerker
- klachtenconsulent

Daarnaast heeft het BD elk jaar stagiaires.

Daarnaast werken soms mensen in het kader van een uit te voeren taakstraft bij het bureau. Zij worden bemiddeld door de Reclassering.

De vaste medewerkers hebben ieder een aantal uren ter beschikking voor hun taken. Niet alle uren worden direct aan die specifieke werkzaamheden besteed; er zijn ook uren gereserveerd voor eigen deskundigheidsbevordering, voor algemeen overleg en andere overhead zaken. Met name de directeur besteedt veel tijd aan overhead en managementzaken.